

Conceptkerndoelen Nederlands

Verhalen in het curriculum

‘Jongens, heb ik jullie al verteld over die keer dat ...’ Tien tegen één dat als je je les zo begint, de leerlingen getriggerd zijn om naar je te luisteren. Met een goed verteld of geschreven verhaal trek je makkelijk de aandacht van je publiek. In de conceptkerndoelen Nederlands is hernieuwde belangstelling voor verhaalstechnieken in verhalen.

TEKST JOANNEKE PRENGER EN THEO WITTE

Het lezen van boeken en verhalen is de motor van de taalontwikkeling (Stichting Lezen, 2021). Door het lezen van verhalen vergroten leerlingen hun woordenschat, raken ze vertrouwd met correct taalgebruik en kunnen ze makkelijk gestimuleerd worden tot het voeren van een gesprek of het schrijven van een tekst naar aanleiding van het gelezen boek. Dat verhalen goed zijn voor de taal- en leesontwikkeling is algemeen bekend, maar het lezen van literatuur draagt ook bij aan de kennisontwikkeling van leerlingen (Van Koeven & Smits, 2020). Juist verhalende teksten bieden daar alle kans toe: ze zijn meestal gemakkelijker te begrijpen dan informatieve teksten, die vaak een grotere dichtheid aan begrippen en vaktermen bevatten (Houtveen et al., 2021). Daarom is het dus belangrijk om in het onderwijs te werken met verschillende genres: narratief, informatief, argumentatief, instructief. Narratieve teksten vergroten daarnaast het inlevingsvermogen van leerlingen en brengen ze in

aanraking met andere werelden en culturen. Maar niet alleen bij het lezen en luisteren is de waarde van verhalen groot. Het zelf (leren) vertellen of schrijven van verhalen en gedichten bevordert de creativiteit van leerlingen, het helpt hen hun gevoelens, gedachten en ervaringen te uiten. Door bijvoorbeeld te experimenteren met een anekdote aan het begin van een speech of tekst, ontdekken leerlingen het effect van verteltechnieken en stijlmiddelen. Een goed verteld of geschreven verhaal is in sommige gevallen overtuigender dan een betoog volgens het klassieke patroon.

HUIDIG CURRICULUM ONTOEREIKEND

Verhalen verdienen dus een plaats in het wettelijke curriculum. Daarin leggen we immers vast welke kennis en vaardigheden we als samenleving belangrijk vinden voor kinderen en jongeren. De huidige kerndoelen (2006) brengen de waarde van (literaire) teksten niet goed voor het voetlicht en zijn erg gericht op het bevorderen van de leesvaardigheid. Bovendien zijn de huidige doelen geformuleerd als aanbodsdoelen en bieden ze weinig houvast bij wat we nu van leerlingen verwachten (zie het kader ‘De huidige kerndoelen’).

De huidige kerndoelen

- **Kerndoel 9 – po.** *De leerlingen krijgen plezier in het lezen en schrijven van voor hen bestemde verhalen, gedichten en informatieve teksten.*
- **Kerndoel 8 – vo onderbouw.** *De leerling leert verhalen, gedichten en informatieve teksten te lezen die aan zijn belangstelling tegemoetkomen en zijn beleevingswereld uitbreiden.*